

Sähköurakointiliikkeen perustaminen

Sami Huhtala

Teollisuuden ja luonnonvarojen osaamisalan opinnäytetyö
Sähkövoimatekniikka
Insinööri (AMK)

KEMI 2014

TIIVISTELMÄ

LAPIN AMMATTIKORKEAKOULU, Teollisuuden ja luonnonvarojen osaamisala

Koulutusohjelma:	Sähkötekniikan koulutusohjelma
Opinnäytetyön tekijä:	Sami Huhtala
Opinnäytetyön nimi:	Sähköurakointiliikkeen perustaminen
Sivuja (joista liitesivuja):	48 (10)
Päiväys:	28.4.2014
Opinnäytetyön ohjaajat:	Ins. Seppo Penttinen DI Juha Kaarela
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli perehtyä uuden sähköurakointiliikkeen perustamiseen. Työssä selvitettiin eri yhtiömuotojen etuja ja haittoja. Opinnäytetyön tavoite oli löytää sopiva yhtiömuoto uudelle sähköurakointiliikkeelle ja selvittää tärkeimmät yrityksen perustamiseen liittyvät seikat uuden yrittäjän näkökulmasta. Työn tavoitteena oli tuoda esille sähköalan poikkeaminen muista aloista sen luvanvaraisuuden myötä.</p> <p>Opinnäytetyön teoriaosassa esiteltiin liikeidean syntyminen, eri yritysmuodot ja niiden perustamistoimet. Työssä tarkasteltiin sähköurakointiliikkeen viranomaislupien hankintavelvollisuutta ja ilmoittautumista rekistereihin. Lisäksi tarkasteltiin yrittäjän velvollisuuksia, kuten kirjanpitoa ja verotusta. Työssä selvitettiin myös eri rahoitusvaihtoehtoja.</p> <p>Käytännönosuus opinnäytetyöstä tehtiin täyttämällä alustavasti osakeyhtiömuotoisen sähköurakointiliikkeen perustamisilmoitus liitteineen. Osakeyhtiön perustamispaketti, yritys- ja yhteisötietojärjestelmän lomake Y1 liitteineen, piti sisällään kaikki yrityksen perustamiseen tarvittavat asiakirjat.</p> <p>Yrittäjyyttä voi pitää haastavana ammattina ja varsinkin alkuun pääseminen uutena yrittäjänä voi olla vaikeaa. Kaikesta huolimatta yrittäjyys tarjoaa mahdollisuuden hankkia tuloja haasteellisessa, monipuolisessa, mutta silti vapaassa työskentelyympäristössä.</p>	
Asiasanat: urakointi, perustaminen, kirjanpito, verotus, rahoitus, pääoma.	

ABSTRACT

LAPLAND UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES, Technology

Degree programme:	Electrical engineering
Author:	Sami Huhtala
Thesis title:	Establishing an Electrical Contractor Business
Pages (of which appendixes):	48 (10)
Date:	28 April 2014
Thesis instructors:	Seppo Penttinen, Eng. Juha Kaarela, M.Sc. (Tech.)
<p>This thesis examines the establishment of a new electrical contractor business. The advantages and disadvantages of different corporate forms are explored. The thesis aims at identifying a suitable corporate form for new electrical contractor businesses and finding out the most important aspects of starting a business, from a new entrepreneur's point of view. The goal is to bring out how the electrical engineering industry differs from other industries, in terms of permit requirements.</p> <p>The theoretical part of the thesis presents the birth of a business idea, as well as different corporate forms and the establishment procedures they require. The study examines an electric contractor company's obligation to obtain regulatory approvals and its registration in registers. Also, an entrepreneur's responsibilities, such as accounting and taxation, are examined. In addition, the paper explores different financing options.</p> <p>The practical part of the thesis was carried out by pre-completing a start-up notification form and its appendices to establish an electrical contractor business as a limited liability company. The limited company formation package (Y1 form and its appendices from the Business Information System) contained all the documents necessary to start a business.</p> <p>Being an entrepreneur can be considered to be a challenging profession, and getting started as an entrepreneur can be particularly difficult. Nonetheless, entrepreneurship offers the opportunity to generate income in a challenging, diverse, and yet, free working environment.</p>	
<p>Keywords: contractor, establishment, accounting, taxation, finance, capital.</p>	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	2
ABSTRACT	3
SISÄLLYS	4
1 JOHDANTO	6
2 LIIKEIDEA	7
3 YRITYSMUODON VALINTA	8
3.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja	8
3.1.1 Ammatinharjoittaja	8
3.1.2 Liikkeenharjoittaja	8
3.2 Avoin yhtiö	9
3.3 Kommandiittiyhtiö	10
3.4 Osakeyhtiö	11
3.5 Osuuskunta	12
4 YRITYKSEN PERUSTAMINEN	14
4.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja	14
4.2 Avoin yhtiö	14
4.3 Kommandiittiyhtiö	16
4.4 Osakeyhtiö	17
4.4.1 Perustamissopimus	17
4.4.2 Perustamisilmoitus	18
4.4.3 Yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja	18
4.5 Osuuskunta	19
5 ILMOITUKSET JA VIRANOMAISLUVAT	20
5.1 Rekisterit	20
5.1.1 Kaupparekisteri	20
5.1.2 Arvonlisäverovelvollisten rekisteri	21
5.2 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)	21
6 KIRJANPITO	22
6.1 Kirjanpitolaki	22
6.2 Kirjanpito	23
6.3 Tilinpäätös	23

7	VEROTUS	25
7.1	Tulovero	25
7.2	Arvonlisävero	25
8	RAHOITUS	27
8.1	Finnvera.....	27
8.2	Starttiraha	27
9	TYÖNTEKIJÖIDEN PALKKAAMINEN JA TYÖNANTAJAVELVOITTEET..	29
9.1	Työehtosopimus ja työsopimus	29
9.2	Työeläkevakuutus (TyEL) ja yrittäjäeläkevakuutus (YEL)	30
9.3	Lakisääteinen tapaturmavakuutus	31
9.4	Työttömyysvakuutus	32
10	SÄHKÖURAKOINTILIIKKEEN PERUSTAMINEN OSAKEYHTIÖNÄ.....	33
10.1	Perustamissopimus.....	33
10.2	Yhtiöjärjestys	33
10.3	Perustamisilmoitus.....	33
10.4	Perustamisilmoituksen liitteet.....	34
10.5	Henkilötietolomake.....	35
11	POHDINTA	36
	LÄHTEET	37
	LIITTEET	38

1 JOHDANTO

Yrittäjyydestä puhuttaessa kuulee sen useimmiten olevan riskialtis ja kaiken vapaa-ajan kuluttava tapa hankkia elanto. Mutta unohdetaanko liian usein ne kantavat voimat, joiden vuoksi yrittäjyyttä yleensäkin on? Halu ottaa riskejä ja tehdä päätöksiä, pyrkimys kehittyä itsenäisenä yrittäjänä ja tavoite ansaita hyvin ovat useimmiten yrittäjiä yhdistäviä piirteitä. Ainoastaan kynnyks yrittäjäksi ryhtymiseen on useista eri syistä kasvanut liian korkeaksi.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli perehtyä sähköurakointiliikkeen perustamiseen. Se, mikä tekee sähköurakointiliikkeen perustamisesta useisiin muihin aloihin verrattuna vaikeampaa, on sähköalan toiminnan luvanvaraisuus, joka on yksi tärkeimpiä aiheita mihin opinnäytetyössä keskitytään. Tavoitteena oli, että uuden sähköurakointiliikkeen perustaja saa opinnäytetyöstä kaiken tärkeimmän tiedon yrityksen perustamista varten aina yritysmuodon valinnasta työntekijöiden palkkaamiseen saakka.

Sähköalalla toimii paljon yrittäjiä, minkä vuoksi myös kilpailu alan töistä on kovaa. Uutta yritystä perustettaessa on tärkeää miettiä, mitkä tulevat olemaan ne asiat, joiden avulla yritys tulee pärjäämään kilpailussa. Ovatko yrityksen palvelut ja tuotteet edullisempia kuin kilpailijalla? Vai kannattaako yrityksen panostaa tavaroiden ja palvelujen alhaisen hinnan sijaan laatuun, joustavuuteen tai johonkin muuhun pärjätäkseen kilpailussa?

Työuran suunnittelua tehdessä olen pitänyt yrittäjyyttä yhtenä hyvänä vaihtoehtona. Yrittäjäksi ryhtyminen, varsinkin sähköalalle, ei kuitenkaan käy ihan kädenkäänteessä. Asioita, jotka uuden yrityksen perustajan on hyvä tietää, on paljon ja useat niistä tuntuvat monimutkaisilta. Opinnäytetyön aihe valikoitui lopulta mielenkiinnon ja perehtymistarpeen mukaan.

Opinnäytetyö sisältää teoriaosan ja käytännönosan. Teoriaosa käsittää ensimmäiset yhdeksän kappaletta liikeidean syntymisestä aina työntekijöiden palkkaamiseen ja työnantajavelvoitteisiin. Teoriaosassa on esitetty uuden yrittäjän näkökulmasta se kaikkein tärkein tieto, mitä alkava yrittäjä tarvitsee. Toinen kokonaisuus työssä on käytännönosa, joka rakentuu esitetyistä osakeyhtiömuotoisen sähköurakointiliikkeen perustamisasiakirjoista.

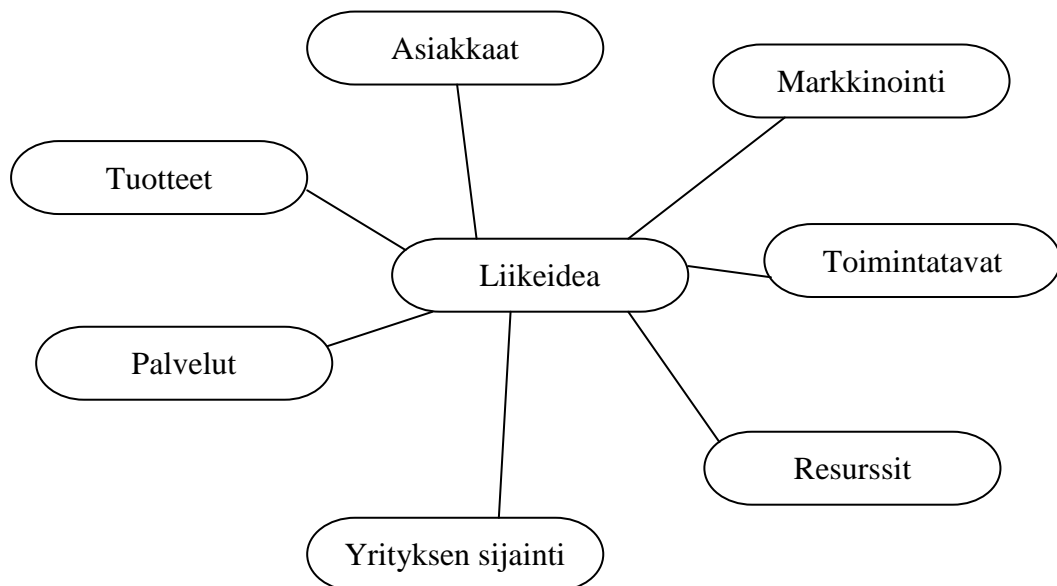
2 LIIKEIDEA

Yrityksen perustamisen lähtökohtana on halu ja tahto toimia yrittäjänä. Yrittäjäksi ryhtyminen on aina tietoinen vallinta, jota on huolella harkittava ja kypsyteltävä. Ennen perustamispäätöksen tekemistä on tarpeellista punnita eri vaihtoehtoja ja miettiä omaa soveltuvuutta riskien ottamiseen ja itsenäiseen toimintaan. (Holopainen 2013, 12.)

Yritystoiminnan aloittaminen ja yrityksen menestyksekkäs hoitaminen perustuu hyvään ja toimivaan liikeideaan. Liikeidea on kuvaus yrityksen tavasta menestyä ja ansaita rahaa valitulla toimialalla. (Holopainen 2013, 12.)

Yritysidea on näkemys siitä, mitä aloittava yritys aikoo tuottaa. Yritysidea täsmentyy ja muokataan vähitellen liikeideaksi. Liikeidea kertoo, mitä yritys tekee ja kenelle se myy, miten yritys toteuttaa nämä asiat, ja millä markkinoilla yritys toimii. Liikeidea vastaa kysymyksiin Mitä? Kenelle? Miten? (Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2013, 10.)

Kuvio 1 havainnollistaa asiat, jotka vaikuttavat liikeidean muotoutumiseen.

Kuvio 1. Liikeideaan vaikuttavat tekijät

3 YRITYSMUODON VALINTA

3.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja

Yksityisenä elinkeinonharjoittajana voi toimia luonnollinen henkilö, jolla on asuinpaikka Euroopan talousalueella (ETA-alue), muut tarvitsevat Patentti- ja rekisterihallituksen luvan. Lupia on myönnetty henkilöille, jotka asuvat pysyvästi Luganon sopimukseen liittyneessä maassa eli käytännössä tämä tarkoittaa henkilöitä, jotka asuvat pysyvästi Sveitsissä. (Holopainen 2013, 23.)

Elinkeinonharjoittajat jaetaan liikkeenharjoittajiin ja ammatinharjoittajiin. Näille molemmille on tunnusomaista itsenäisesti ja omaan lukuun työskenteleminen. Liikkeenharjoittajan toimintaansa sijoittaman riskinalaisen pääoman määrä on yleensä suurempi kuin ammatinharjoittajan. Samoin liikkeenharjoittajalla on yleensä palveluksessaan enemmän vierasta työvoimaa kuin ammatinharjoittajalla. (Holopainen & Levonen 2008, 195.)

3.1.1 Ammatinharjoittaja

Ammatti on luonnollisen henkilön yleensä päätyönään harjoittama elinkeino. Tällaisia ammatteja ovat esimerkiksi lääkärin ja lakimiehen ammatit. Nykyisin, kun perinteisiä ammattitoimintoja on ryhdytty harjoittamaan myös yhtiömuodossa, rajanveto ammatinharjoittajan ja liikkeenharjoittajan välillä on hämärtynyt. Erolla on käytännön merkitystä esimerkiksi kirjanpitovelvollisuuden kannalta; ammatinharjoittaja saa pitää yhdenkertaista maksuperusteista kirjanpitoa, kun taas liikkeenharjoittaja on velvollinen pitämään kahdenkertaista kirjanpitoa. Ammatinharjoittaja voi aloittaa toimintansa ilman mitään perustamismuodollisuuksia. Tekemistään sitoumuksista hän vastaa itse henkilökohtaisesti. (Holopainen & Levonen 2008, 195.)

3.1.2 Liikkeenharjoittaja

Liikkeenharjoittajalla tarkoitetaan luonnollisen henkilön, yrittäjän, liikeyrityksen muodossa harjoittamaa elinkeinotoimintaa. Liikkeenharjoittaja ja yritys eivät kuitenkaan juridisesti ole eri henkilöitä, vaan yritys on osa omistajansa toimintaa ja varallisuutta.

On huomattava, että vaikka elinkeinonharjoittajalla ei olisikaan vierasta työvoimaa palveluksessaan, mutta hänellä on kiinteä osto- tai myyntipaikka tai muu vastaava toimipaikka, hänet katsotaan liikkeenharjoittajaksi. (Holopainen & Levonen 2008, 196.)

Yrittäjä on itse vastuussa kaikista yrityksensä toimintaan otetuista veloista ym. yrityksen sitoumuksista. Hänen vastuutaan ei ole rajoitettu millään tavalla, vaan liikkeenharjoittaja on yksityisvarallisuudellaankin vastuussa tekemistään sitoumuksista. Kirjanpitolisesti yksityisliike on kuitenkin erotettava omistajansa muusta varallisuudesta ja toiminnasta. Liikkeenharjoittajalle ei ole laissa määräyksiä tilintarkastuksesta. (Holopainen & Levonen 2008, 196.)

3.2 Avoin yhtiö

Avoimen yhtiön yhtiömiehiä (perustajia) tulee olla vähintään kaksi. Yhtiömiehet voivat olla joko luonnollisia henkilöitä tai yhteisöjä kuten muita yhtiöitä. Vähintään yhdellä avoimen yhtiön yhtiömiehellä on oltava asuinpaikka (luonnolliset henkilöt) tai, jos yhtiömies on oikeushenkilö, kotipaikka ETA-alueella. Muutoin Patentti- ja rekisterihallituksen lupa on haettava kaikille yhtiömiehille, jotka eivät ole ETA-alueelta. Lupia on myönnetty henkilöille, jotka asuvat pysyvästi Luganon sopimukseen liittyneessä maassa eli käytännössä tämä tarkoittaa henkilöitä, jotka asuvat pysyvästi Sveitsissä. (Holopainen 2013, 24.)

Jokainen yhtiömies vastaa koko omaisuudellaan myös muiden yhtiömiesten tekemistä sitoumuksista. Tämä vastuu on yhteisvastuullista, ts. jokainen vastaa koko velasta. Yhtiösopimukseen voidaan ottaa edellä mainittua vastuuta rajoittavia määräyksiä, mutta ne eivät suojaa vilpittömässä mielessä olevaa sopimuspuolta vastaan. Jos joku yhtiömiehistä joutuu maksamaan yhtiön velkoja yli sopimuksessa määritellyn osuutensa, hän voi vaatia korvausta yhtiöltä. Ellei vastuunrajoituksesta ole sovittu, yhtiömies ei saa tavallisten yhteisvelallisten tavoin regressio-oikeutta toisia yhtiömiehiä kohtaan. (Holopainen & Levonen 2008, 197.)

Avoimessa yhtiössä ei tilintarkastajia tarvitse valita, ellei lainsäädäntö, avoimen yhtiön yhtiösopimus tai yhtiömiehet edellytä valintaa. Tilintarkastaja voidaan tilintarkastuslain

mukaan jättää valitsematta avoimessa yhtiössä, jossa sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on täyttynyt enintään yksi seuraavista edellytyksistä:

- taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa
- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa
- palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä. (Holopainen 2013, 25.)

3.3 Kommandiittiyhtiö

Kommandiittiyhtiön yhtiömiehiä (perustajia) tulee olla kaksi tai useampia, joista vähintään yhden on oltava vastuunalainen yhtiömies ja vähintään yhden äänetön yhtiömies. Yhtiömiehet voivat olla joko luonnollisia henkilöitä tai yhteisöjä kuten muita yhtiöitä. Vähintään yhdellä kommandiittiyhtiön vastuunalaisella yhtiömiehellä on oltava asuinpaikka tai, jos yhtiömies on oikeushenkilö, kotipaikka ETA-alueella. Muutoin Patentti- ja rekisterihallituksen lupa on haettava kaikille yhtiömiehille, jotka eivät ole ETA-alueelta. Lupia on myönnetty henkilöille, jotka asuvat pysyvästi Luganon sopimukseen liittyneessä maassa eli käytännössä tämä tarkoittaa henkilöitä, jotka asuvat pysyvästi Sveitsissä. (Holopainen 2013, 27.)

Äänettömän yhtiömiehen on suoritettava yhtiölle panos. Panoksen on oltava omaisuuspanos, työpanos ei riitä. Vastuunalaisten yhtiömiesten yhtiöpanoksesta ei tarvitse määrätä yhtiösopimuksessa. Vastuunalaiselta yhtiömieheltä riittää työpanos. (Holopainen 2013, 27.)

Kommandiittiyhtiössä ei tilintarkastajia tarvitse valita, ellei lainsäädäntö, kommandiittiyhtiön yhtiösopimus tai yhtiömiehet niin edellytä. Tilintarkastuslain mukaan tilintarkastaja voidaan jättää valitsematta kommandiittiyhtiössä, jossa sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on täyttynyt enintään yksi seuraavista edellytyksistä:

- taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa
- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa
- palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä. (Holopainen 2013, 28.)

Kommandiittiyhtiöllä täytyy olla edustaja, jolla on oikeus ottaa vastaan haasteita ja muita tiedoksiantoja yhtiön puolesta. Edustajan kotipaikan on oltava Suomessa. Edustaja on ilmoitettava merkittäväksi kaupparekisteriin. Jos yhtiöllä kuitenkin on kaupparekisteriin ilmoitettu vastuunalainen yhtiömies, toimitusjohtaja tai prokuristi, jolla on asuinpaikka Euroopan talousalueella, ei erillistä edustajaa tarvita. (Holopainen 2013, 30.)

3.4 Osakeyhtiö

Osakkeenomistajille, myöskään perustamissopimuksen allekirjoittajana oleville, ei osakeyhtiölaki aseta asuinpaikka- tai kotipaikkavaatimuksia, joten osakeyhtiön ainoana perustajaosakkaana voi toimia myös ETA-alueen ulkopuolelta oleva. (Holopainen 2013, 30.)

Osakeyhtiön ainoa pakollinen toimielin on hallitus. Hallituksessa tulee olla yhdestä viiteen varsinaista jäsentä, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. Jos hallitukseen kuuluu vähemmän kuin kolme jäsentä, on hallituksessa oltava ainakin yksi varajäsen. Jos hallituksessa on useita jäseniä, on hallitukselle valittava puheenjohtaja. Puheenjohtajan valitsee hallitus, jos hallitusta valittaessa ei ole toisin päätetty tai yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. (Holopainen 2013, 30.)

Hallituksen jäsenenä ei voi olla oikeushenkilö eikä alaikäinen, eikä sellainen henkilö, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa tai liiketoimintakiellossa. Osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Päätökset tehdään annettujen äänten enemmistöllä, jollei osakeyhtiölaissa tai yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. (Holopainen 2013, 30 - 31.)

Osakeyhtiöön voidaan valita toimitusjohtaja. Toimitusjohtajan valitsee hallitus. Toimitusjohtajalla (ja mahdollisella sijaisella) tulee olla asuinpaikka Euroopan talousalueella, jollei Patentti- ja rekisterihallitus myönnä lupaa poiketa tästä. Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa on ilmoitettava kaupparekisteriin. (Holopainen 2013, 31.)

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Varsinaisessa yhtiökokouksessa on päätettävä:

- tilinpäätöksen vahvistamisesta

- taseen osoittaman voiton käyttämisestä
- vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille, hallintoneuvoston jäsenille ja toimitusjohtajalle
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajan valinnasta, jollei osakeyhtiölaissa muuta säädetä tai yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä näiden toimikaudesta tai valinnasta
- muista yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista. (Holopainen 2013, 31 – 32.)

Yksityisen osakeyhtiön osakepääoman tulee olla vähintään 2 500 euroa ja julkisen osakeyhtiön osakepääoman vähintään 80 000 euroa.

Osakeyhtiössä ei tilintarkastajia tarvitse valita, ellei lainsäädäntö tai osakeyhtiön yhtiöjärjestys edellytä valintaa. Mikäli osakeyhtiön yhtiöjärjestys sallii, voidaan tilintarkastaja tilintarkastuslain mukaan jättää valitsematta osakeyhtiössä, jossa sekä päättyneellä, että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on täyttynyt enintään yksi seuraavista edellytyksistä:

- taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa
- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa
- palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä. (Holopainen 2013, 32.)

3.5 Osuuskunta

Uusi osuuskuntalaki (OKL) on tullut voimaan 1.1.2014. Sillä mm. helpotetaan osuuskunnan perustamista ja hallintoa sekä edistetään jäsen- ja sijoittajarahoitukseen hankintaa. Näillä muutoksilla tähdätään osuuskuntien toimintaedellytysten parantamiseen. Lain rajoituksia ja muotomääräyksiä on lievennetty ja laissa käytetään tahdonvaltaisia säännöksiä aiempaa laajemmin. Nykyisten osuuskuntien ei uuden lain johdosta tarvitse muuttaa toimintatapojaan. Uusi laki tarjoaa lähinnä uusia vaihtoehtoja toiminnan ja rahoituksen järjestämiseen. (Suomen yrittäjät [www-sivut](http://www.suomenyrittajat.fi), hakupäivä 3.3.2014.)

Osuuskunta on yhtiömuoto, jonka tarkoituksena on sen jäsenistön taloudenpidon tai elinkeinon tukeminen harjoittamalla taloudellista toimintaa siten, että osuuskunnan jä-

senet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluita. Toiminnan tarkoituksesta voi säännöissä määrätä toisin. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 3.3.2014.)

Osuuskunnan voi perustaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö, yhteisö, säätiö tai muu oikeushenkilö. Perustajat liittyvät samalla osuuskunnan jäseneksi. Osuuskunnan jäsenet eivät ole henkilökohtaisessa vastuussa osuuskunnan velvoitteista. Jäsen vastaa osuuskunnan velvoitteista ainoastaan osuuskuntaan sijoittamallaan summalla (eli erilaisilla osuusmaksuilla). (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 3.3.2014.)

Osuuskunnan jäsenten ja osuuksien lukumäärä ja siten osuuspääoman määrä vaihtelevat, eikä niistä määrätä säännöissä. Jäsenen on liittyessään otettava yksi osuus, jonka nimellisarvo (eli ”ostohinta”) määritellään säännöissä. Osuudet tuottavat lähtökohtaisesti yhtäläiset oikeudet. Säännöissä voidaan määrätä myös jäsenen velvollisuudesta useamman osuuden ottamiseen joko liittyäessä tai jäsenyyden jatkuessa. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 3.3.2014.)

4 YRITYKSEN PERUSTAMINEN

4.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja

Elinkeinonharjoittajat jaetaan liikkeenharjoittajiin ja ammatinharjoittajiin. Molemmat työskentelevät itsenäisesti ja omaan lukuunsa. Liikkeenharjoittajalla on yleensä palveluksessaan enemmän vierasta työvoimaa. Toiminnassa tarvittavan riskinalaisen pääoman määrä on myös suurempi kuin ammatinharjoittajalla. On kuitenkin huomattava, että vaikka elinkeinonharjoittajalla ei olisikaan vierasta työvoimaa palveluksessaan, katsotaan hänet liikkeenharjoittajaksi. (Holopainen 2013, 41.)

Yksityisen elinkeinonharjoittajan eli toiminimen perustaminen ei vaadi perustamismuodollisuuksia. Elinkeinonharjoittamisen aloittamisesta on tehtävä ilmoitus Patentti- ja rekisterihallitukselle. Ilmoitus toiminnan aloittamisesta tehdään Patentti- ja rekisterihallituksen ja Verohallinnon yhteisen yritystietojärjestelmän lomakkeella Y3. Samalla lomakkeella voi ilmoittaa myös kaupparekisteriin ja ennakkoperintärekisteriin.

Yksityisen elinkeinonharjoittajan ("toiminimen") on tehtävä perustamisilmoitus kaupparekisteriin, jos:

- hän harjoittaa luvanvaraista elinkeinoa
- elinkeinotoimintaa varten on pysyvä toimipaikka eli omasta asunnosta erillinen liiketila tai
- palveluksessa on muita henkilöitä kuin yrittäjän aviopuoliso tai alaikäinen tai muuten holhouksenalainen lapsi tai lapsenlapsi. (Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut, hakupäivä 4.3.2014.)

4.2 Avoin yhtiö

Avoin yhtiö syntyy yhtiömiesten sopimuksella. Sopimus voi olla suullinen tai kirjallinen. Kaupparekisteriin tehtävän perustamisilmoituksen liitteeksi tarvitaan kuitenkin aina kirjallinen yhtiösopimus. Yhtiösopimukselle ei ole laissa määrätty vähimmäisisältöä. Yhtiösopimuksen muoto tulee harkita tapauskohtaisesti yhtiön toimialan ja toiminnan laajuuden perusteella. (Holopainen 2013, 41.)

Avoimen yhtiön on aina tehtävä perustamisilmoitus kaupparekisteriin. Ilmoitus toiminnan aloittamisesta tehdään Patentti- ja rekisterihallituksen ja Verohallinnon yhteisen yritystietojärjestelmän lomakkeella Y2. Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivuilla on saatavilla myös avoimen yhtiön perustamispaketti, joka sisältää yhtiösopimus- ja henkilötietolomakkeet sekä lomakkeen Y2.

Kaupparekisteri edellyttää, että yhtiösopimuksessa on vähintään:

- yhtiön toiminimi
- kunta, josta yhtiön toimintaa johdetaan
- yhtiön toimiala
- yhtiömiehet.

Avoimen yhtiön yhtiösopimuksessa on hyvä ilmetä myös:

- yhtiömiesten panokset
- yhtiön edustaminen
- yhtiön tilikausi
- voiton- ja tappionjako, jos poikkeaa lainmukaisesta
- yhtiösopimuksen irtisanominen ja sopimuksen irtisanomisaika, jos poikkeaa lainmukaisesta kuudesta kuukaudesta
- yhtiösopimuksen muuttaminen
- toiminnan jatkaminen yhtiömiehen kuoltua
- yhtiöosuuden luovutus
- yhtiöstä eroaminen
- yhtiösopimuksen irtisanominen
- yhtiön purkaminen
- yhtiösopimuksen allekirjoituspäivä
- kaikkien yhtiömiesten allekirjoitukset. (Holopainen 2013, 42.)

4.3 Kommandiittiyhtiö

Kommandiittiyhtiö syntyy yhtiömiesten sopimuksella. Sopimus voi olla suullinen tai kirjallinen. Kaupparekisteriin tehtävän perustamisilmoituksen liitteeksi tarvitaan kuitenkin aina kirjallinen yhtiösopimus. Yhtiösopimukselle ei ole laissa määrätty vähimmäisisältöä. Yhtiösopimuksen muoto tulee harkita tapauskohtaisesti yhtiön toimialan ja toiminnan laajuuden perusteella. (Holopainen 2013, 42.)

Kommandiittiyhtiön on aina tehtävä perustamisilmoitus kaupparekisteriin. Ilmoitus toiminnan aloittamisesta tehdään Patentti- ja rekisterihallituksen ja Verohallinnon yhteisen yritystietojärjestelmän lomakkeella Y2. Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivuilla on saatavilla myös kommandiittiyhtiön perustamispaketti, joka sisältää yhtiösopimus- ja henkilötietolomakkeet, sekä lomakkeen Y2.

Kaupparekisteri edellyttää, että yhtiösopimuksessa on vähintään:

- yhtiön toiminimi
- kunta, josta yhtiön toimintaa johdetaan
- yhtiön toimiala
- yhtiömiehet sekä ketkä yhtiömiehistä ovat vastuunalaisia ja ketkä äänettömiä yhtiömiehiä
- äänettömän yhtiömiehen panoksen määrä euroissa.

Kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksessa on hyvä ilmetä myös:

- yhtiön edustaminen
- yhtiön tilikausi
- voiton- ja tappionjako, myös äänettömän yhtiömiehen voitto-osuus, jos poikkeaa lainmukaisesta
- onko äänettömällä yhtiömiehellä oikeus siirtää yhtiöosuutensa toiselle ilman vastuunalaisten yhtiömiesten suostumusta
- yhtiösopimuksen irtisanominen ja sopimuksen irtisanomisaika, jos se poikkeaa lainmukaisesta kuudesta kuukaudesta
- yhtiösopimuksen muuttaminen
- toiminnan jatkaminen yhtiömiehen kuoltua

- yhtiöosuuden luovutus
- yhtiöstä eroaminen
- yhtiön purkaminen
- yhtiösopimuksen allekirjoituspäivä
- kaikkien yhtiömiesten allekirjoitukset. (Holopainen 2013, 42.)

4.4 Osakeyhtiö

Osakeyhtiön perustamisessa ovat seuraavat vaiheet: perustamissopimuksen ja yhtiöjärjestyksen laatiminen, (yhtiöjärjestys sisällytetään perustamissopimukseen tai laitettava perustamissopimuksen liitteeksi), osakkeiden merkintä, pankkitilin avaaminen, osakkeiden maksaminen ja yhtiön kaupparekisteriin ilmoittaminen ja rekisteröinti. Ennen yhtiön rekisteröimistä sen puolesta tehdyistä toimista vastaavat kustakin toimesta päättäneet ja siihen osallistuneet yhteisvastuullisesti. (Holopainen 2013, 44.)

4.4.1 Perustamissopimus

Osakeyhtiön perustamisesta on laadittava perustamissopimus, joka on kaikkien osakkeenomistajien allekirjoitettava. Perustamissopimuksen allekirjoituksella osakkeenomistaja merkitsee perustamissopimuksesta ilmenevän määrän osakkeita. Merkintää ei voi muuttaa sen jälkeen, kun kaikki osakkeet on merkitty, jollei toisin sovita. (Holopainen 2013, 44.)

Perustamissopimuksessa on aina mainittava:

- sopimuksen päivämäärä
- kaikki osakkeenomistajat ja kunkin merkitsemät osakkeet
- osakkeesta yhtiölle maksettava määrä (merkintähinta)
- osakkeen maksuaika
- yhtiön hallituksen jäsenet
- yhtiön tilintarkastajat. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 4.3.2014.)

4.4.2 Perustamisilmoitus

Jokaisen osakeyhtiön on tehtävä perustamisilmoitus kaupparekisteriin. Osakeyhtiö syntyy rekisteröimisellä. Osakeyhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta, tai yhtiön perustaminen raukeaa. Kaupparekisterillä on yhteinen ilmoitusmenettely verohallinnon kanssa. (Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut, hakupäivä 4.3.2014.)

Osakeyhtiön perustamisilmoitusta varten Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivuilta on saatavilla perustamispaketti. Osakeyhtiön perustamispakettiin sisältyy perustamissopimus, perustamissopimuksen liitteeksi vaadittava yhtiöjärjestys lomake, perustamisilmoituslomake Y1 sekä henkilötietolomake.

4.4.3 Yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja

Ylintä päätösvaltaa osakeyhtiössä käyttää osakkeenomistajien muodostama yhtiökokous. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Varsinaisessa yhtiökokouksessa päätetään mm. tilinpäätöksen vahvistamisesta, voiton käyttämisestä, johdon vastuuvapaudesta ja hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinnasta. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 4.3.2014.)

Yhtiöllä on aina oltava hallitus, joka huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitukseen on valittava yhdestä viiteen varsinaista jäsentä, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Jos hallituksessa on vähemmän kuin kolme jäsentä, hallituksessa on oltava ainakin yksi varajäsen. Hallituksen jäsenet valitsee yhtiökokous. Yhtiöjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä, että vähemmän kuin puolet hallituksen jäsenistä valitaan muussa järjestyksessä. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 4.3.2014.)

Hallitus valitsee toimitusjohtajan, joka ei ole osakeyhtiössä pakollinen. Mikäli toimitusjohtaja on valittu, hän hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 4.3.2014.)

4.5 Osuuskunta

Osuuskunnan perustajia tulee olla vähintään kolme. Osuuskunta on luonteeltaan yhteisö, jonka jäsenmäärää ja osuuspääomaa ei ole ennalta määrätty. Osuuskunnan perustamisesta on aina tehtävä perustamisilmoitus kaupparekisteriin kuuden kuukauden kuluessa perustamiskirjan allekirjoittamisesta. Ellei ilmoitusta tehdä, perustaminen raukeaa. Perustamisilmoituksen allekirjoittaa hallituksen varsinainen jäsen tai hänen valtuuttamansa henkilö. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 4.3.2014.)

Osuuskunnan perustamiskirja päivätään ja sen allekirjoittavat kaikki perustajat. Perustamiskirjassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- osuuskunnan säännöt
- perustajan täydellinen nimi, osoite, luonnollisen henkilön asuinpaikka ja henkilötunnus tai tämän puuttuessa syntymäaika sekä oikeushenkilön kotipaikka ja Y-tunnus
- perustajille annettavat osuudet
- osuuskunnan perustamisesta osuuskunnan maksettaviksi tulevat kulut tai niiden arvioitu enimmäismäärä
- osuuskunnan ensimmäisen hallituksen ja tilintarkastajien nimet. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 4.3.2014.)

Osuuskunnan säännöissä puolestaan on oltava määräykset ainakin seuraavista asioista:

- toiminimi
- kotipaikkana oleva Suomen kunta
- toimiala
- osuuden nimellisarvo (osuusmaksu), sen suorittamisaika ja -tapa
- tilikausi. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 4.3.2014.)

5 ILMOITUKSET JA VIRANOMAISLUVAT

5.1 Rekisterit

Rekisteri-ilmoitukset on tehtävä viranomaisen vahvistamalla perustamisilmoituslomakkeilla. Samoilla lomakkeilla yrityksen voi ilmoittaa myös verohallinnon ylläpitämään arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja/tai vakuutusmaksuverovelvolliseksi. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 1.4.2014.)

5.1.1 Kaupparekisteri

Kaupparekisteri on virallinen ja julkinen rekisteri yrityksistä. Enemmistön yrityksistä muodostavat osakeyhtiöt ja yksityiset elinkeinonharjoittajat. Yritysten lisäksi kaupparekisteriin merkitään myös eräät muut yhteisöt, kuten asunto-osakeyhtiöt ja asumisoikeusyhdistykset. (Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut, hakupäivä 1.4.2014.)

Seuraavat yritykset ovat aina velvollisia tekemään kaupparekisteriin perusilmoituksen:

- yksityinen elinkeinonharjoittaja,
- joka harjoittaa luvanvaraista elinkeinoa (elinkeinoon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 3 §:ssä mainitaan nämä elinkeinot) tai
- jolla on elinkeinotoimintaa varten pysyvä toimipaikka eli omasta asunnosta erillinen liiketila tai
- jonka palveluksessa on muu henkilö kuin aviopuoliso tai yrittäjän alaikäinen tai muuten holhouksenalainen lapsi tai lapsenlapsi.
- Maatilatalouden tai kalastuksen harjoittaja ei kuitenkaan ole ilmoitusvelvollinen.
- avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö
- osakeyhtiö
- osuuskunta. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 1.4.2014.)

5.1.2 Arvonlisäverovelvollisten rekisteri

Arvonlisäverollista toimintaa harjoittavan yrityksen on ilmoitauduttava arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Ilmoittautumista ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos liikevaihto jää tilikauden (12 kk) aikana alle 8 500 euron. Halutessaan rekisteriin voi silloinkin hakeutua, jos toiminta tapahtuu liiketoiminnan muodossa. (Verohallinnon www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

Arvonlisäverotuksen ulkopuolelle on jätetty joitakin lainsäädännössä erikseen mainittuja toimintoja, muun muassa kiinteistöjen ja osakehuoneistojen myynti, terveyden- ja sairaanhoitopalvelut sekä sosiaalihoitopalvelut. Jos yritys myy ainoastaan näitä tavaroita tai palveluita, se ei ole arvonlisäverovelvollinen. (Verohallinnon www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

5.2 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Rekisterin avulla voi tarkistaa, onko toiminnanharjoittajalla säädösten mukainen oikeus tehdä kyseisiä töitä. Toiminnanharjoittaja voi myös tarkistaa omien tietojensa oikeellisuuden. Toiminnanharjoittajista pääosa tarjoaa palvelujaan ulkopuolisille. (Tukes www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

Toiminnanharjoittamisesta on tehtävä ilmoitus (lomake SL 1) sähköturvallisuusviranomaiselle Tukesille, ennen kuin sähkötyöt aloitetaan ensimmäisen kerran. Toiminnanharjoittaja voi olla yritys tai luonnollinen henkilö. (Tukes www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

Säädöksissä on vain kolme vähäistä poikkeusta sähköurakointioikeuksille:

- maallikkotyöt
- tietyt vaatimukset täyttävä sähköalan ammattihenkilö tekee oman tai lähisukulaisensa asunnon sähkötyöt (KTMp 516/1996 29§.)
- pätevyystodistuksen omaava henkilö tekee vähäisiä kertaluonteisia sähkötöitä (esim. pistorasian lisäys). (Tukes www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

6 KIRJANPITO

6.1 Kirjanpitolaki

Jokainen, joka harjoittaa liike- tai ammattitoimintaa, on tästä toiminnastaan kirjanpito-velvollinen. (Kirjanpitolaki 1336/1997 1:1 §)

Kirjanpitovelvollisen on pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa, jollei jäljempänä tässä laissa toisin säädetä. (Kirjanpitolaki 1336/1997 1:2 §)

Tilikausi on 12 kuukautta. Toimintaa aloitettaessa tai lopetettaessa taikka tilinpäätöksen ajankohtaa muutettaessa tilikausi saa olla tätä lyhyempi tai pitempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta. (Kirjanpitolaki 1336/1997 1:4 §.)

Kirjanpitovelvollisen on merkittävä kirjanpitoonsa liiketapahtumina menot, tulot, rahoitustapahtumat sekä niiden oikaisu- ja siirtoerät. (Kirjanpitolaki 1336/1997 2:1 §)

Kirjauksen on perustuttava päivätyyn ja numeroituun tositteeseen, joka todentaa liiketapahtuman. Jos peruskirjanpidosta ei ilmene eikä muutoinkaan ole selvää, miten liiketapahtuma on kirjattu, tositteessa on oltava merkintä käytetyistä tileistä. (Kirjanpitolaki 1336/1997 2:5 §.)

Kirjanpito kirjat ja käyttöaikaa koskevin merkinnöin varustettu tililuettelo on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä siten järjestettynä, että tietojenkäsittelyn suorittamista voidaan vaikeuksitta todeta. (Kirjanpitolaki 1336/1997 2:10 §)

Ammattinharjoittaja ei ole velvollinen pitämään kahdenkertaista kirjanpitoa, mutta hänen tulee kirjanpidossaan noudattaa soveltuvin osin tämän lain muita säännöksiä, jollei tässä luvussa toisin säädetä. (Kirjanpitolaki 1336/1997 7:1 §)

Ammattinharjoittajan kirjanpitoon merkitään liiketapahtumina maksetut menot, korot ja verot sekä saadut tulot samoin kuin tavaroiden ja palvelusten oma käyttö. (Kirjanpitolaki 1336/1997 7:2 §)

Ammatinharjoittajan kirjanpitolikirjat ja tositteet on järjestettyinä säilytettävä tässä maassa vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt. (Kirjanpitolaki 1336/1997 7:5 §)

6.2 Kirjanpito

Kaikki yritykset ovat kirjanpitovelvollisia. Yrityksen johto on vastuussa kirjanpidon järjestämisestä. Kirjanpito pitää erillään yrityksen rahat, tulot ja menot yrittäjän omista rahoista, tuloista ja menoista sekä samalla muiden yritysten rahoista, tuloista ja menoista. (Talouhallintoliitto www-sivut, hakupäivä 6.3.2014.)

Yrityksen perustamisesta lähtien pitää huolehtia siitä, että liiketapahtumia kuvaava ja koskeva aineisto kootaan ja säilytetään. Kaikki tiedostot ja paperit, jotka syntyvät, kun asioidaan toisten yritysten, asiakkaiden, toimittajien, pankkien, vakuutusyhtiöiden ja viranomaisten kanssa ovat kirjanpitoaineistoa. Esimerkiksi kirjanpidon perusteella tehdyt viranomaisilmoitukset, eläkevakuutus- ja muille yhteisöille annetut ilmoitukset ja muut lainsäädännön perusteella annetut ilmoitukset ovat säilytettävää kirjanpitoaineistoa. (Talouhallintoliitto www-sivut, hakupäivä 6.3.2014.)

Kirjanpitoaineisto on usein paperitonta eli sähköinen tallenne: tiliotiedosto, viitteellisten suoritusten tiedosto, maksettavien laskujen tiedosto, tiedosto lähetetyistä laskuista, skannattujen ostolaskujen tiedosto, verkkolasku tai muu sähköinen ostolasku jne. (Talouhallintoliitto www-sivut, hakupäivä 6.3.2014.)

6.3 Tilinpäätös

Tilikaudelta laaditaan tilinpäätös. Tilinpäätös kertoo yrityksen tuloksen ja varallisuusaseman. Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja liitetiedot. Tilinpäätös on päivittävä ja allekirjoitettava. Toimintakertomus on tilinpäätöksen yhteyteen kuuluva erillinen asiakirja, jolla on tarkat sisältövaatimukset. (Talouhallintoliitto www-sivut, hakupäivä 6.3.2014.)

Pienten kirjanpitovelvollisten, joiden kohdalla enintään yksi alla luetelluista rajoista on ylittynyt sekä päättyneellä että sitä edeltäneellä tilikaudella, ei tarvitse laatia toimintakertomusta, mikäli:

- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto 7,3 miljoonaa euroa
- taseen loppusumma 3,65 miljoonaa euroa
- palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä. (Holopainen 2013, 153.)

Kaikkien osakeyhtiöiden tilinpäätökset ovat julkisia. Sama koskee sellaista henkilöyhtiötä, jonka vastuunalaisena yhtiömiehenä on osakeyhtiö tai toinen tällainen henkilöyhtiö. Pienen henkilöyhtiön tulee julkistaa tilinpäätöksensä vain, jos tilikaudella kaksi seuraavista rajoista on ylittynyt:

- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto 7,3 miljoonaa euroa
- taseen loppusumma 3,65 miljoonaa euroa
- palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä. (Holopainen 2013, 153.)

7 VEROTUS

7.1 Tulovero

Osakeyhtiö ja osuuskunta ovat itsenäisiä verovelvollisia, joiden saama tulo verotetaan osakeyhtiön ja osuuskunnan tulona. Yhteisöjen tuloveroprosentti laskee vuoden 2014 alussa 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Osakeyhtiön osakkailleen jakamia osinkoja verotetaan osakkaan verotuksessa erillisten säännösten mukaan. (Verohallinnon www-sivut, hakupäivä 24.3.2014.)

Yleishyödyllinen yhdistys tai säätiö on verovelvollinen saamastaan elinkeino- ja kiinteistötulosta. Jos yhdistys tai säätiö ei ole yleishyödyllinen, sen on maksettava verovuodesta 2014 alkaen kaikesta tulosta veroa 20 prosenttia. (Verohallinnon www-sivut, hakupäivä 24.3.2014.)

Liikkeen- tai ammatinharjoittajan sekä avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön tulos verotetaan kokonaan omistajayrittäjän tulona. Yritystulo jaetaan omistajayrittäjällä pääoma- ja ansiotuloon. Pääomatuloveroprosentti on 30 % (verovuodesta 2014 alkaen > 40 000 e/32%). Ansiotuloja verotetaan progressiivisesti. Myös maatalousyrittäjän maatalouden tulos jaetaan vastaavasti pääoma- ja ansiotuloon. (Verohallinnon www-sivut, hakupäivä 24.3.2014.)

7.2 Arvonlisävero

Arvonlisävero on kulutusvero, jonka myyjä lisää tavaran tai palvelun myyntihintaan. Myyjä perii veron myynnin yhteydessä ja tilittää sen valtiolle. Arvonlisäverovelvollisia ovat kaikki, jotka harjoittavat liiketoiminnan muodossa tavaroiden tai palveluiden myyntiä, vuokrausta tai niihin rinnastettavaa toimintaa. (Verohallinnon www-sivut, hakupäivä 24.3.2014.)

Tavaralla tarkoitetaan aineellista esinettä sekä sähköä, kaasua, lämpö- ja jäähdytysenergiaa ja muuta niihin verrattavaa energiahyödykettä. Palvelulla tarkoitetaan kaikkea muuta, mitä voidaan myydä liiketoiminnan muodossa. (Verohallinnon www-sivut, hakupäivä 24.3.2014.)

Arvonlisäveroa maksetaan joka kerta, kun tavara tai palvelu myydään. Vero on kuitenkin tarkoitettu kuluttajan maksettavaksi. Tämän vuoksi myyjällä on oikeus vähentää arvonlisävero, joka sisältyy sellaisen tavaran tai palvelun hintaan, jonka hän on ostanut liiketoimintaansa varten toiselta arvonlisäverovelvolliselta. Näin lopullisiin kuluttajahintoihin sisältyy vain yhdenkertainen vero. (Verohallinnon www-sivut, hakupäivä 24.3.2014.) Taulukossa 1 on esitetty arvonlisäveroprosentit vuonna 2014.

Taulukko 1. Arvonlisävero 2014. (Verohallinnon www-sivut, hakupäivä 24.3.2014)

Yleinen verokanta, joka koskee useimpia tavaroita ja palveluita	24 %
Elintarvikkeet, rehu, ravintola- ja ateriapalvelut	14 %
Kirjat, lääkkeet, liikuntapalvelut, elokuvanäytökset, kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien sisäänpääsy, henkilökuljetus, majoituspalvelut ja televisio- ja yleisradiotoiminnasta saadut korvaukset	10 %

8 RAHOITUS

8.1 Finnvera

Finnvera tarjoaa rahoitusta yritystoiminnan alkuun, kasvuun ja kansainvälistymiseen sekä viennin riskeiltä suojautumiseen. Finnvera jakaa rahoitukseen sisältyvää riskiä muiden rahoittajien kanssa. (Finnveran www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

Finnveran toimintaa ohjaavat sitä koskeva erityislainsäädäntö ja valtion asettamat elinkeino- ja omistajapoliittiset tavoitteet. Finnveran toiminnan tavoitteina ovat muun muassa aloittavan yritystoiminnan lisääminen, pk-yritysten muutostilanteiden rahoituksen mahdollistaminen ja yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja viennin edistäminen. Yhtiön toiminnalta edellytetään itsekannattavuutta. (Finnveran www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

Yrityksen perustamisvaiheessa tarvittavan rahoituksen hakeminen edellyttää huolellista suunnittelua ja erilaisten taloudellisten laskelmien tekemistä. Rahoitustarpeen suuruus vaikuttaa siihen, voiko Finnvera toimia hankkeen ainoana rahoittajana, vai edellyttääkö rahoituksen järjestymisen muita rahoittajia sekä riittävää omarahoitusosuutta. (Finnveran www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

Rahoitustarpeen suuruus selviää yleensä liiketoimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä. Liiketoimintasuunnitelman ja tulossuunnitelman, jotka tarvitaan myös Finnveran rahoitushakemuksen liitteeksi, voidaan tehdä esimerkiksi Oma Yritys-Suomi -palvelusta löytyvällä sähköisellä työkalulla. (Finnveran www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

8.2 Starttiraha

Starttiraha edistää uutta yritystoimintaa ja työllistymistä. Se turvaa yrittäjän toimeentulon siltä ajalta, jonka yritystoiminnan käynnistys ja vakiinnuttaminen arviolta kestää – kuitenkin enintään 18 kuukauden ajan. (Työ- ja elinkeinopalvelun www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

Starttirahaa voi saada, jos:

- on työtön työnhakija
- ei ole työtön, mutta siirtyy kokoaikaiseksi yrittäjäksi esimerkiksi palkkatyöstä, opiskelusta tai kotityöstä. (Työ- ja elinkeinopalvelun www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

TE-toimisto myöntää starttirahan vasta, kun on selvittänyt, että yrittäjyys on hakijalle sopiva vaihtoehto työllistyä. (Työ- ja elinkeinopalvelun www-sivut, hakupäivä 8.4.2014)

Tuen saamisen edellytyksiä ovat muun muassa:

- päätoiminen yrittäjyys
- riittävät valmiudet aiottuun yritystoimintaan
- mahdollisuudet jatkuvaan kannattavaan toimintaan
- tarpeellisuus toimeentulon kannalta
- yritystoiminnan aloitus vasta sen jälkeen, kun tuki on myönnetty. (Työ- ja elinkeinopalvelun www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

Starttiraha muodostuu

- perustuesta, joka on 32,66 euroa päivältä vuonna 2014
- lisäosasta, jonka suuruus vaihtelee tapauksittain TE-toimiston harkinnan mukaan. (Työ- ja elinkeinopalvelun www-sivut, hakupäivä 8.4.2014.)

9 TYÖNTEKIJÖIDEN PALKKAAMINEN JA TYÖNANTAJAVELVOITTEET

9.1 Työehtosopimus ja työsopimus

Työehtosopimuksilla turvataan työntekijöille määrätty työehtojen vähimmäistaso. Toisaalta siihen sidotut osapuolet eivät saa sopimuskauden aikana ryhtyä työtaisteluun parantaakseen sopimuksen mukaisia työsuhteen ehtoja tai painostaakseen toista osapuolta sopimuksen sisällön muuttamiseen. (Holopainen 2013, 113.)

Yleissitovuudella tarkoitetaan sitä, että työnantajan on työsopimuksissa ja työsuhteissa noudatettava vähintään valtakunnallisen, asianomaisella alalla edustavana pidettävän työehtosopimuksen (yleissitovan työehtosopimuksen) määräyksiä niistä työsuhteen ehdoista ja työoloista, jotka koskevat työntekijän tekemää tai siihen lähinnä rinnastettavaa työtä. Työehtosopimuksen ehto, joka on ristiriidassa yleissitovan työehtosopimuksen vastaavan määräyksen kanssa, on mitätön ja sen sijasta on noudatettava yleissitovan työehtosopimuksen määräystä. (Holopainen 2013, 113.)

Pääsääntöisesti työsopimuksen tekeminen ei edellytä määrämuotoa. Työsopimus voidaan tehdä joko kirjallisesti, suullisesti tai sähköisesti. Suositeltavaa kuitenkin on, että sopijapuolet laativat kirjallisesti sopimuksen. Näin on helppo tarkistaa työsopimuksessa sovitut ehdot ja välttyä erimielisyyksiltä. (Holopainen 2013, 114.)

Työsopimuksessa on mainittava:

- työsuhteen osapuolet (työnantajan ja työntekijän nimi ja osoite, työnantajan koti- tai liikepaikka, työntekijän henkilötunnus ja työnantajan Y-tunnus)
- työsuhteen alkamisajankohta
- määräaikaisen työsopimuksen kesto aika (työnantajalla tulee olla työsopimuslain mukainen peruste määräaikaaisuudelle)
- koeajan pituus (jos sovitaan koeajasta)
- työntekijän työtehtävien pääasiallinen sisältö (jos tarpeen)
- palkan laji, suuruus ja palkanmaksukausi (voi käydä ilmi myös työehtosopimuksesta)
- säännöllisen työajan pituus (jos tarpeen). (Holopainen 2013, 114.)

Työsopimus voidaan tehdä määräajaksi tai toistaiseksi voimassa olevaksi. Määräaikaiselle työehtosopimukselle tulee olla aina perusteltu syy. Tällainen voi olla esimerkiksi sijaisuus, työn kausi- tai kertaluontoisuus tai jokin muu, yrityksen toimintaan tai tehtävään työhön liittyvä määräaikaista sopimusta edellyttävä seikka. (Holopainen 2013, 114.)

9.2 Työeläkevakuutus (TyEL) ja yrittäjäeläkevakuutus (YEL)

Työnantaja on velvollinen järjestämään työntekijän eläkelain (TyEL) mukaisen vakuutuksen jokaiselle työntekijälle, jolle maksetaan työansiota samasta työsuhteesta vähintään 55,59 euroa kuukaudessa (vuonna 2013). (Holopainen 2013, 116.)

TyEL-vakuutus tulee järjestää myös yrityksessä työskentelevälle, jos hän on

- liikkeen- tai ammatinharjoittajan perheenjäsen, jolle maksetaan palkkaa
- avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön yhtiömiehen perheenjäsen, joka työskentelee yrityksessä ja saa työstään palkkaa
- kommandiittiyhtiön äänetön yhtiömies, jos hänelle maksetaan ennakonpidätyksen alaista rahapalkkaa; jollei makseta, hän voi itse hoitaa eläketurvansa vapaaehtoisin eläkejärjestelyin
- osakeyhtiön johtavassa asemassa oleva toimihenkilö, joka omistaa yksin enintään 30 % tai yhdessä samassa taloudessa asuvien perheenjäsentensä kanssa enintään 50 % yhtiön osakepääomasta ja osakkeiden äänimäärästä
- osakeyhtiön ei-johtavassa asemassa oleva omistaja
- osakeyhtiön johtavassa asemassa oleva toimihenkilö, jonka perheenjäsenet omistavat yli puolet osakkeista, mutta joka ei itse omista yhtään osaketta. (Holopainen 2013, 116.)

YEL-vakuutuksen perusteena on vahvistettu työtulo. Yrittäjän työtulo määritellään Eläketurvakeskuksen ohjeiden mukaisesti. YEL-työtulon tulee vastata yrittäjän työpanosta yrityksessä eli palkkaa, joka olisi maksettava vastaavan ammattitaidon omaavalle henkilölle, sekä yritystoiminnan laatua ja laajuutta. Työtulo ei saa alittaa kuin poikkeustapauksissa alaisen palkan. YEL-vakuutuksen työtulolla on vaikutusta vanhuuseläkkeeseen lisäksi myös työkyvyttömyys-, perhe- ja osa-aikaeläkkeeseen. YEL-vakuutusmaksu on

vuonna 2013 alle 53-vuotiailta yrittäjiltä 22,50 % ja 53-vuotiailta ja sitä vanhemmilta yrittäjiltä 23,85 % työtulosta. (Holopainen 2013, 135.)

Yrittäjän eläkelaki (YEL) koskee seuraavia yrityksen omistajia ja yrittäjän perheenjäseniä:

- ammatin- ja liikkeenharjoittaja
- ilman palkkaa työskentelevä liikkeen- tai ammatinharjoittajan perheenjäsen
- avoimen yhtiön yhtiömies
- osakeyhtiön osakas, joka työskentelee yrityksessä johtavassa asemassa ja jonka omistus osakekannasta tai äänimäärästä on yksin yli 30 prosenttia tai yhdessä samassa taloudessa asuvien perheenjäsentensä kanssa yli 50 %. (Holopainen 2013, 134.)

Lisäksi yrittäjän tulee täyttää seuraavat edellytykset:

- on 18 - 67-vuotias
- asuu Suomessa
- työskentelee yrityksessä
- on toiminut yrittäjänä yhtäjaksoisesti vähintään neljä kuukautta 18 vuotta täytettyään
- vuosityötulot ovat vähintään 7 303,99 euroa (2013). Vuosityötulon yläraja vuonna 2013 on 165 875 euroa
- ei tee ansiotyötä, jonka perusteella yrittäjällä on oikeus eläkkeeseen muun lain tai julkisen eläkesäännön mukaan. (Holopainen 2013, 134.)

9.3 Lakisääteinen tapaturmavakuutus

Työnantajan velvollisuutena on ottaa tapaturmavakuutus työsuhteessa oleville työntekijöilleen työtapaturmien ja ammattitautien varalta. Vakuutuksen voi ottaa kaikista tapaturmavakuutusta hoitavista vakuutusyhtiöistä. Jos työnantaja on teettänyt vuoden aikana yhteensä vain alle 12 työpäivää, hän on tapaturmavakuutusvelvollisuudesta vapautettu. Tapaturmavakuutusmaksun suuruus vaihtelee työn vaarallisuuden ja toimialan mukaan. Sen suuruus vaihtelee 0,3 - 8 % välillä. (Suomen yrittäjät [www-sivut](http://www.sivut), hakupäivä 14.4.2014.)

Vakuuttamisvelvollisuus koskee kaikkia työsuhteessa olevia työntekijöitä työntekijän palkasta tai iästä riippumatta. Myöskään työsuhteen kestolla ei ole merkitystä. Pääasiallisen toimeentulonsa yrittäjätyöstä saavat yrittäjät eivät ole velvollisia ottamaan itselleen lakisääteistä tapaturmavakuutusta, mutta voivat ottaa itselleen vapaaehtoisena samansisältöisen vakuutuksen. Yhtiömuotoisissa yrityksissä vakuutus on otettava myös sellaisille yrityksen omistajille, yhtiömiehille ja osakkaille, jotka työskentelevät yrityksessä ja omistavat yrityksestä enintään 50 %. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 14.4.2014.)

Lakisääteinen tapaturmavakuutus kattaa

- työssä, työpaikalla ja työmatkalla sattuneet tapaturmat
- työn aiheuttamat ammattitaudit.

9.4 Työttömyysvakuutus

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2014 on 0,50 % palkasta. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu työnantajan maksaman palkkasumman mukaan siten, että vuonna 2014 se on 0,75 % palkasta palkkasumman 1 990 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,95 % palkasta. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 14.4.2014.)

Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2014 on 0,19 % palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu 0,75 % palkasta. (Suomen yrittäjät www-sivut, hakupäivä 14.4.2014)

Työttömyysvakuutusmaksua ei kuitenkaan peritä, jos palkansaaja on alle 17-vuotias tai yli 65-vuotias.

10 SÄHKÖURAKOINTILIIKKEEN PERUSTAMINEN OSAKEYHTIÖNÄ

10.1 Perustamissopimus

Osakeyhtiön perustamissopimuslomakkeessa määritetään osakeyhtiölle toiminimi. Perustamissopimus on esitetty liitteessä 1. Nimi-vaihtoehtoja yritykselle tulee antaa kolme. Nimivaihtoehtoista kaupparekisteriin merkataan ensimmäinen vapaana oleva vaihtoehto. Perustamissopimuksessa merkataan yhtiön osakkeet ja määritetään osakkeesta yhtiölle maksettava hinta. Yhtiön hallituksen varsinaiset ja varajäsenet ilmoitetaan perustamissopimuksessa. Sopimus täytetään huolellisesti, päivätään ja allekirjoitetaan.

10.2 Yhtiöjärjestys

Perustamissopimuksen liitteeksi laitetaan yhtiöjärjestys (liite 1). Yhtiöjärjestyksestä käy ilmi kyseisen yhtiön toiminimi ja kotipaikka. Yhtiöjärjestykseen määritellään yhtiön toimiala eli se ala, millä yhtiö harjoittaa liiketoimintaa. Yhtiön toimiala määritellään riittävän laajasti ja mahdollisimman tarkasti.

10.3 Perustamisilmoitus

Yrityksen rekisteröiminen kauppa-, arvonlisäverovelvollisten-, työnantaja-, säätiö-, ennakoperintä- ja vakuutusmaksuverovelvollisten rekisteriin tapahtuu perustamisilmoituslomakkeella Y1 (liite1). Perustamisilmoituksen ensimmäisellä sivulla ilmoitetaan yrityksen yhteystiedot ja toiminimi kolmena eri vaihtoehtona. Lopullinen toiminimi varmistuu kaupparekisterin hyväksynnässä. Ilmoituksen ensimmäisellä sivulla ilmoitetaan perustettavan yrityksen yritysmuoto.

Perustamisilmoituksen toisella sivulla (liite 1) ilmoitetaan verohallinnolle lisätietoja antava henkilö tai yritys. Tällainen yritys voi olla esimerkiksi tilitoimisto. Lomakkeen sivulla ilmoitetaan myös kauppa- tai säätiörekisteriin lisätietoja antavan henkilön tai yrityksen yhteystiedot. Sivun alareunasta rastitetaan kohta 1 ”osakeyhtiö tai julkinen osakeyhtiö”. Kohdan mukaan valitaan perustamisilmoitukseen tulevat liitteet. Lomakkeeseen merkitään päivämäärä ja lomake allekirjoitetaan.

Jos lomakkeen sivulla 1 ilmoitaudutaan arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin tai vakuutusmaksuverovelvolliseksi, täytetään myös perustamisilmoituslomakkeen sivut 3 ja 4. Lomakkeen sivulla 3 (liite 1) ilmoitetaan yrityksen yhteys- ja pankkiyhteystiedot verohallinnolle. Lomakkeella joko ilmoitaudutaan tai hakeudutaan arvonlisäverovelvolliseksi. Vaihtoehtona on myös perustella yrityksen arvonlisäverovottomuus. Sivulla annetaan myös vakuutusmaksuverovelvollisuutta ja palkanmaksua koskevat tiedot.

Perustamisilmoituslomakkeen viimeisellä sivulla (liite 1) ilmoitetaan ennakkoperintärekisteröintiä koskevat tiedot. Kohta ”Yritys hakeutuu ennakkoperintärekisteriin” rastitetaan ja alkamispäivämäärä ilmoitetaan. Lomakkeen viimeisellä sivulla on lisätietoja varten varattu kohta, joka täytetään tarpeen mukaan.

10.4 Perustamisilmoituksen liitteet

Yhtiömuodon mukaan valittiin perustamisilmoituslomakkeen liitteeksi osakeyhtiön tai julkisen osakeyhtiön lomake (liite 1). Liitelomakkeeseen täytetään yrityksen nimi ja perustamissopimuksen päivämäärä. Osakepääoman määrä ja osakkeiden lukumäärä ilmoitetaan ja liitteeseen laitetaan tilintarkastajan todistus osakkeiden maksamisesta. Tilintarkastaja allekirjoittaa lomakkeen. Osakeyhtiön minimipääoma on 2500 €, joten ilmoittamalla yhtiölle 100 osaketta ja yhden osakkeen nimellisarvoksi 25 €, saadaan tuo vaadittava minimipääoma täyteen.

Liitelomakkeen toisella sivulla (liite 1) ilmoitetaan osakeyhtiön hallitus. Jos hallitukseen kuuluu vähemmän kuin kolme jäsentä, on hallitukseen valittava ainakin yksi varajäsen. Lomakkeella ilmoitetaan yhtiön tilintarkastaja. Jos tilintarkastajaa ei ole valittu, se ilmoitetaan lomakkeen alareunassa olevassa kohdassa.

Osakeyhtiön perustamisilmoituksen lomakkeen kolmannella sivulla (liite 1) ilmoitetaan yrityksen toimitusjohtaja. Toimitusjohtaja täyttää erillisen henkilötietolomakkeen. Tällä lomakkeen sivulla määritellään myös yhtiön edustaminen. Yhtiön edustamiseen oikeutetut henkilöt nimetään ja edustamisoikeuden laatu ilmoitetaan.

10.5 Henkilötietolomake

Perustamisilmoituksen liitelomakkeeksi laitetaan henkilötietolomake (liite 1). Henkilötietolomakkeessa ilmoitetaan kyseisen yrityksen toiminimi ja Y—tunnus. Henkilötietolomakkeella ilmoitetut tiedot tulevat julkisiksi, joten lomakkeella ei ilmoiteta henkilötunnuksen loppuosaa. Jos ilmoitettavalla henkilöllä on suomalainen henkilötunnus, ilmoitetaan ainoastaan henkilön kotipaikka, ei osoitetta.

11 POHDINTA

Sähköurakointiliikkeitä on Suomessa melko paljon ja kilpailu alan töistä on kovaa. Urakointi sähköalalla kulkee jossain määrin rakennusalan kanssa yhtä matkaa ja työmäärät alalla vaihtelevat kausittain. Kiinteistöjen uudisrakentamisen hiipuesssa yleensä peruskorjauksien tarve lisääntyy työllistäen näin myös sähköalan urakointiliikkeitä.

Sähköurakointiliikkeen perustaminen käy helposti. Alkavan yrittäjän on täytettävä yrityksen perustamisasiakirjat ja lähetettävä ne patentti- ja rekisterihallitukselle. Uuden sähköalan yrittäjän on tehtävä Tukesille ilmoitus ennen sähkötöiden aloittamista. Lisäksi on huolehdittava muista yrittäjää koskevista velvollisuuksista. Nämä muut velvollisuudet määräytyvät yritysmuodon, yrityksen toimintatapojen ja henkilöstön mukaan.

Osakeyhtiömuotoisen sähköurakointiliikkeen perustamisasiakirjoja ovat yritys- ja yhteisötietojärjestelmän lomake Y1 liitteinen. Opinnäytetyössäkin käytetty perustamispaaketti on erittäin käyttökelpoinen perustamistoimia tehdessä. Lisäksi ilmoitus sähkötöistä on tehtävä Tukesin lomakkeella SL 1. Ilmoitus on tehtävä ennen sähkötöiden aloittamista.

Menestyminen yrittäjänä vaatii pitkäjänteisyyttä, kykyä hallita riskejä ja halua ottaa haasteita vastaan. Yrittäjäyys ei varmasti ole helpoin tapa hankkia elantoa, mutta se tarjoaa haasteiden ja työn teon vastapainoksi joustavan työympäristön. Yrittäjänä on mahdollisuus kehittyä työuralla ja menestyvä yrittäjä voi myös ansaita hyvin.

Opinnäytetyön aiheesta oli runsaasti tietoa eri lähteissä. Sähköurakointiliikkeen perustajan näkökulmasta kaikki yrityksen perustamisesta löytyvä tieto ei ole tarpeellista. Opinnäytetyöhön on koottu se tieto, mikä on tärkeintä sähköurakointiliikkeen perustajan kannalta. Sähköurakointiliikkeen perustaja tuskin on liiketalouden ammattilainen, vaan edustaa omaa alaansa, sähköisiä asennuksia.

LÄHTEET

- Finnvera www-sivut 2014. Hakupäivä 8.4.2014. <www.finnvera.fi>
- Holopainen Tuulikki 2013. Yrityksen perustamisopas, Käytännön perustamistoimet. 22., uudistettu painos. Jyväskylä: BookWell Oy.
- Holopainen, Tuulikki & Levonen, Anna-Liisa 2008, Yrityksen perustamisopas, Silta yrittäjyyteen, 14., uudistettu painos. Helsinki: Edita.
- Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336
- Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut 2014. Hakupäivä 4.3.2014. <www.prh.fi>
- Perustamisopas 2013 alkavalle yrittäjälle.
- Suomen yrittäjät www-sivut 2014. Hakupäivä 3.3.2014. <www.yrittajat.fi>
- Taloushallintoliitto www-sivut 2014, Hakupäivä 6.3.2014. <www.taloushallintoliitto.fi>
- Turvallisuus- ja kemikaaliviraston www-sivut 2014. Hakupäivä 8.4.2014.
<<http://rekisterit.tukes.fi/fi/Urakoitsijat/>>
- Työ- ja elinkeinopalvelujen www-sivut 2014. Hakupäivä 8.4.2014. <http://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/yrittajalle/aloittavan_yrittajan_palvelut/starttiraha/>
- Uusyrityskeskusverkosto. 2013. Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2013.
<http://www.perustamisopas.fi/sites/perustamisopas.fi/files/Perustamisopas_2013_w eb.pdf>
- Verohallinnon www-sivut 2014, Hakupäivä 24.3.2014. <www.vero.fi>

LIITTEET

Liite 1. Yrityksen perustamispaketti <<http://www.ytj.fi/palvelut/y-lomakkeet/perustamisilmoituslomakkeet>>

Perustamissopimus

1. Perustamme tällä perustamissopimuksella osakeyhtiön,

jonka toiminimi on Sähköurakointiliike Oy

2. vaihtoehto Sähköurakointia Oy

3. vaihtoehto Sähköurakoitsija Oy

Hyväksymme toiminimen ja vaihtoehdot rekisteröitäväksi ilmoitetussa järjestyksessä

Merkitsemme yhtiön osakkeet seuraavasti:

Täydellinen nimi	Syntymäaika/Y-tunnus	Osakkeiden numerot
Sami Jaakko Tapani Huhtala		1-100

2. Kustakin osakkeesta on yhtiölle maksettava 25 euroa.

Osakkeet on maksettava viimeistään 15.5.2014 (pp.kk.vvvv).

3. Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valitsemme

Sami Huhtala

ja varajäseneksi

4. Hallituksen puheenjohtajaksi valitsemme Sami Huhtala

5. Tilintarkastajaksi valitsemme

ja varatilintarkastajaksi

Tilintarkastajia ei ole valittu

6. Yhtiön toimitusjohtajaksi valitsemme
(toimitusjohtaja ei ole pakollinen, täytetään tarvittaessa)

7. Yhtiön tilikausi on 01.01. - 31.12 (pp.kk. - pp.kk.)

8. Yhtiöjärjestys on tämän perustamissopimuksen liitteenä.

9. Valtuutetaan ilmoituslomakkeella nimetty kaupparekisterin asiamies tekemään rekisteriviranomaisen mahdollisesti edellyttämät korjaukset kaikkien osakkeenomistajien puolesta perustamissopimukseen tai yhtiöjärjestykseen.

**Kaikkien osakkeenomistajien
allekirjoitukset**

nimenselvennykset

päiväys

Sami Huhtala

15.4.2014

Yhtiöjärjestys - liite perustamissopimukseen

1§ Yhtiön toiminimi on Sähköurakointiliike Oy

2§ Yhtiön kotipaikka on Kemi

3§ Yhtiön toimiala on

Sähköasennukset.

4§ Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu yhdestä viiteen varsinaista jäsentä ja ainakin yksi varajäsen, mikäli hallitukseen valitaan vähemmän kuin kolme varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi jatkuu toistaiseksi.

5§ Yhtiötä edustavat paitsi hallitus, myös hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja kumpikin yksin ja hallituksen jäsenet kaksi yhdessä. Lisäksi hallitus voi antaa nimetyille henkilöille prokuran tai oikeuden yhtiön edustamiseen.

6§ Kutsu yhtiökokoukseen on toimitettava aikaisintaan kahta kuukautta ja viimeistään viikkoa ennen yhtiökokousta kirjallisesti jokaiselle osakkeenomistajalle, jonka osoite on yhtiön tiedossa.

7§ Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa on päätettävä:

1. tilinpäätöksen vahvistamisesta;
2. taseen osoittaman voiton käyttämisestä;
3. vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle;
4. tarvittaessa hallituksen ja tilintarkastajan valinnasta.

8§ Osakkeenomistajalla ja yhtiöllä on oikeus lunastaa muulta omistajalta kuin yhtiöltä toiselle siirtyvä osake. Ensisijainen lunastusoikeus on osakkeenomistajalla. Jos useampi osakkeenomistaja haluaa käyttää lunastusoikeuttaan, osakkeet jaetaan lunastukseen halukkaiden kesken heidän omistamiensa osakkeiden mukaisessa suhteessa. Mikäli osakkeiden jako ei mene tasan, jaetaan ylijääneet osakkeet lunastusta haluavien kesken arvalla. Yhtiöllä on lunastusoikeus, mikäli kukaan osakkeenomistajista ei lunasta siirtyviä osakkeita.

Muilta osin lunastukseen sovelletaan osakeyhtiölain määräyksiä.

Yrityksen perustamispaketti

Liite 1 3(10)

Tyhjennä lomake

Viranomaisen merkintöjä

PERUSTAMISILMOITUS
 Osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki,
 säätiö, yhdistys ja muu yhteisö

Y1

Lomakkeella voi ilmoittautua tai hakeutua kaupparekisteriin, säästörekisteriin, arvonlisäverovelvoitusten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja vakuutusmaksuverovelvoitukseksi. Ilmoita täällä lomakkeella myös ennakon määräämistä koskevat tiedot (eivät välity yhdistysrekisteriin). Läheta lomake osoitteeseen Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) - Verohallinto, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Yrityksen tai yhteisön nimi		
Toiminimi (varmistuu vasta, kun nimi on hyväksytty kaupparekisterissä) Sähköurakointiliike Oy	Yrityksen kieli ☒ suomi ☐ ruotsi	
Toinen nimivaihtoehto Sähköurakointia Oy	Koimas nimivaihtoehto Sähköurakoitsija Oy	
Kotipaikka (kunta tai ulkomaisen yrityksen kotivaltio)		
Kemi		
Muut mahdolliset toiminimet (täytä tarvittaessa)		
Rinnakkaisnimet (toiminimen vieraskieliset käännökset) -		
Aputoiminimi -	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta -	
Aputoiminimi -	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta -	
Julkiset yhteystiedot (posti- tai käyntiosoite pakollinen)		
Postiosoite (katu tai tie, talon nro, porras, huoneiston nro tai postilokero)	Postinumero 9 4 1 0 0	Postitoimipaikka Kemi
Käyntiosoite (katu tai tie, talon nro, porras, huoneiston nro)	Postinumero 94100	Postitoimipaikka Kemi
Puhelin	Matkapuhelin	Faksi
Sähköposti	Kotisivun osoite	
Yritys ilmoittautuu seuraaviin PRH:n ja Verohallinnon rekistereihin:		
PRH	Verohallinto	
☒ kaupparekisteri (mukaan kultti käsittelymaksusta)	☒ arvonlisäverovelvoitusten rekisteri	☒ työnantajarekisteri
☐ säästörekisteri	☒ ennakkoperintärekisteri	☒ vakuutusmaksuverovelvoitusten rekisteri (ks. täyttöohje)
Yritysmuoto (Täytä myös yritysmuodon mukaan valittava liitelomake. Lomakeluettelo on sivulla 2)		
☐ asunto-osakeyhtiö	☐ osuuskunta	☐ yhdistys
☐ julkinen osakeyhtiö	☐ säätiö	☐ muu, mikä? _____
☒ osakeyhtiö (= yksityinen osakeyhtiö)	☐ ulkomaalaisen elinkeinonharjoittajan sivuliike	
Tilikausi		
Tilikausi (pp.kk - pp.kk) 01.01. - 31.12	Ensimmäisen tilikauden päättymispäivä (pp.kk.vvvv) 31.12.2014	

Yrityksen perustamispaketti

Liite 1 4(10)

Yritys on perustettu yritysmuodon muutoksen seurauksena (ks. täyttöohje) Täytä lisäksi erillinen henkilötietolomake		
Edeittäjän täydellinen nimi tai toiminimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomen)

Y1

Verohallinnolle lisätietoja tästä ilmoituksesta antaa henkilö ja/tai yritys, esim. tilitoimisto		
Nimi Huhtala Sami	Y-tunnus	
Postiosoite	Postinumero 04100	Postitoimipaikka Kemi
Puhelin	Matkapuhelin	
Faksi	Sähköposti	

Kauppa- tai säästörekisterille lisätietoja tästä ilmoituksesta antaa (henkilö ja/tai yritys, esim. asiamies)		
Nimi Huhtala Sami	Y-tunnus	
Postiosoite	Postinumero 04100	Postitoimipaikka Kemi
Puhelin	Matkapuhelin	
Faksi	Sähköposti	

Lisätietoja

YRITYSMUODON MUKAAN VALITTAVAT LIITELOMAKKEET (yksi seuraavista lomakkeista on täytettävä.)

☒ 1 Osakeyhtiö tai julkinen osakeyhtiö	☐ 5 Asumisoikeusyhdistyksen tai asukashallintoalue tai eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä tai muualla rekisteröidyn etuyhtymän Suomessa oleva toimipaikka tai hypoteekkiyhdistys tai säästöpankki tai valtion liiketoiminta
☐ 1B Asunto-osakeyhtiö tai vakuutusosakeyhtiö tai julkinen vakuutusosakeyhtiö	☐ 11 saatio
☐ 2 Osuuskunta tai osuuspankki	☐ 12 Yhdistys
☐ 3 Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliike	
☐ 4 Keskinäinen vakuutusyhtiö tai julkinen keskinäinen vakuutusyhtiö tai vakuutusyhdistys	

Täytä myös lomakkeen sivut 3-4 jos ilmoitat yrityksen sivulla 1 arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin tai vakuutusmaksuverovelvolliseksi.

Päiväys ja allekirjoitus		
Päiväys 15.4.2014	Allekirjoitus ja nimen selvennys Sami Huhtala	Puhelin

Rekisteriseloste: Henkilötietolain 24 §:n mukaisen tiedon lomakkeeseen liittyvistä rekistereistä saa osoitteesta www.ytj.fi sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

Lomakkeen alkuun

Seuraava sivu

Y1

Verohallintoon ilmoitettava postiosoite		
☒ Merkitse rasti rutiin, jos postiosoite on sama kuin sivulla 1 ilmoittamasi yleiseen käyttöön tarkoitettu osoite		
☐ Muussa tapauksessa täytä osoitteet tähän.		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Tilinumero		
IBAN	BIC	
Verohallintoon ilmoitettava päätoimiala (toimiala, jota yritys pääasialla harjoittaa.)		
Sähköasennukset		
Arvonlisäverovelvolliseksi ilmoittautuminen		
Yritys ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi	Yritys ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi ostoista tai omasta käytöstä	Yritys ilmoittautuu EU-palvelumyynnistä ilmoituksenantovelvolliseksi
☒ 15.4.2014 alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm
Ulkomainen yritys ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi	Ulkomainen yritys ilmoittautuu vain ilmoituksenantovelvolliseksi	Ulkomainen kaukomyyjä ilmoittautuu verovelvolliseksi
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm
☐ Yritys harjoittaa alnoastaan aikuutusantaa		
Arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuminen (perusteie tarkemmin sivulla 4 kohdassa lisätietoja)		
Kiinteistön käyttöoikeuden luovuttaja (AVL 12 ja 30 §, liitteeksi kopio vuokrasopimuksesta)	Vähäisen liiketoiminnan harjoittaja, yleishyödyllinen yhteisö tai uskonnollinen yhdyskunta (AVL 12.1 §)	Yhteisöhanke (AVL 26 f §)
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm	☐ (pp.kk.vvvv - pp.kk.vvvv)
Ulkomainen einkelinharjoittaja (AVL 12.2 §)	Ulkomainen kaukomyyjä (AVL 63 a §)	Aikuutottaja hakeutuu arvonlisäverovelvolliseksi
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm
Yritys ei ole arvonlisäverovelvollinen (perusteie tarkemmin sivulla 4 kohdassa lisätietoja)		
☐ Vähäinen toiminta (AVL 3 §)	☐ Rahoituspalvelut (AVL 41 §)	☐ Yleishyödyllisen yhteisön / uskonnollisen yhdyskunnan arvonlisäveroton toiminta (AVL 4-5 §)
☐ Terveys- ja sairaanhoitopalvelut (AVL 34 §)	☐ Vakuutuspalvelut (AVL 44 §)	☐ Muu veroton toiminta, mikä?
☐ Sosiaalihuoltopalvelut (AVL 37 §)	☐ Esilintymispalkkiot tai tekijänoikeus-korvaukset (AVL 45 §)	
☐ Koulutuspalvelut (AVL 39 §)	☐ Kiinteistön luovutukset (AVL 27 §)	
Vakuutusmaksuverovelvollisuutta koskevat tiedot		
Yritys ilmoittautuu vakuutusmaksuverovelvolliseksi		
☒ 15.4.2014 alkaen, pvm		
Paikanmaksua koskevat tiedot		
Yritys ilmoittautuu säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi	Yritys ilmoittautuu mertyötuloa maksavaksi työnantajaksi	
☒ 15.4.2014 alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm	
Oma-aloitteisten verojen ilmoitus- ja maksujaksoa koskevat tiedot (Täytä kohta vain, jos toiminnan aloittamisvuoden ilikevaihto on 50 000 euroa tai vähemmän ja yritys haluaa neljännesvuoden tai vuoden pituisen ilmoitus- ja maksujakson. Lisätietoja on täyttöohjeen sivulla 12-13)		
Kuluvan kalenterivuoden ilikevaihto (ilikevaihtoon luetaan kaikki yrityksen Suomessa ja ulkomailta tapahtuva myynti)		
_____ euroa		
Jos yritys haluaa lyhyemmän ilmoitus- ja maksujakson kuin mihin ilikevaihto oikeuttaisi, rastiä ilmoitus- ja maksujakson pituus		
☐ 1 kk ☐ neljännesvuosi		
Aikuutottajan ja/tai talde-esineen tekijän ilmoitus- ja maksujakso arvonlisäverotuksessa (Täytä tämä kohta vain, jos haluat muun kuin kalenterivuoden pituisen ilmoitus- ja maksujakson, ks. täyttöopas.)		
Haluttu ilmoitus- ja maksujakson pituus		
☐ 1 kk ☐ neljännesvuosi		

YTJ 1001 12.2013

Verohallinnon kappale, sivu 3 (4)

Lomakkeen alkuun

Seuraava sivu

Perustamisilmoitus
Liite lomakkeeseen Y1
Osakeyhtiö / julkinen osakeyhtiö

1

TOIMINIMI		
Sähköurakointiliike Oy		
PERUSTAMISSOPIMUKSEN PÄIVÄMÄÄRÄ		
15.4.2014		
OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET		
Osaakepääoman määrä	Osakkeiden lukumäärä	Osakkeen nimellisarvo (jos on)
2500 €	100	25 €
Muuta osakkeisiin liittyvää ilmoitettavaa (täytä tarvittaessa, ks. ohje)		
HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VAKUUTUS		
Allekirjoittaneet yhtiön hallituksen kaikki jäsenet ja toimitusjohtaja vakuuttavat, että perustamisessa on noudatettu osakeyhtiölain säännöksiä.		
Päiväys 15.4.2014		
Hallituksen kaikkien jäsenten sekä toimitusjohtajan allekirjoitukset nimenselvennyksin		
Sami Huhtala		
TILINTARKASTAJAN TODISTUS OSAKKEIDEN MAKSAMISESTA		
Allekirjoittaneet yhtiön tilintarkastajat todistavat, että osakeyhtiölain säännöksiä osakkeiden maksamisesta on noudatettu.		
Päiväys 15.4.2014		
Tilintarkastajien allekirjoitukset nimenselvennyksin		

Perustamisilmoitus
Liite lomakkeeseen Y1
Osakeyhtiö / julkinen osakeyhtiö

1

HALLITUS (Jos hallitukseen kuuluu vähemmän kuin kolme jäsentä, on valittava ainakin yksi varajäsen) Täytä lisäksi erillinen henkilötietolomake.			
Nimi Sami Huhtala	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☒ puheenjohtaja ☐ jäsen
Nimi -	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☒ jäsen ☐ varajäsen
Nimi -	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☒ jäsen ☐ varajäsen
Nimi -	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☒ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (Jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
TILINTARKASTAJAT Täytä lisäksi erillinen henkilötietolomake.			
☒ Tilintarkastaja ☐ Varatilintarkastaja		☐ KHT ☐ HTM	
Nimi (henkilö tai yhteisö) Tiltoimisto Oy		Syntymäaika (pp.kk.vvvv) tai Y-tunnus	
Yhteisön päävastuullinen tilintarkastaja -		Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	
☒ Tilintarkastaja ☒ Varatilintarkastaja		☐ KHT ☐ HTM	
Nimi (henkilö tai yhteisö)		Syntymäaika (pp.kk.vvvv) tai Y-tunnus	
Yhteisön päävastuullinen tilintarkastaja		Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	
TILINTARKASTAJIA EI OLE VALITTU		☐	

Perustamisilmoitus
Liite lomakkeeseen Y1
Osakeyhtiö / julkinen osakeyhtiö

1

TOIMITUSJOHTAJA Täytä lisäksi erillinen henkilötietolomake.		
Toimitusjohtaja		
Nimi Sami Huhtala	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)
Toimitusjohtajan sijainen		
Nimi -	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)

YHTIÖN EDUSTAMINEN Täytä lisäksi erillinen henkilötietolomake.		
Edustamiseen oikeutetut henkilöt ja prokuristit		
Nimi Sami Huhtala	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	☒ oikeutettu ☐ prokuristi
Kansalaisuus (jos ei Suomi)	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä) yksin	
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Kansalaisuus (jos ei Suomi)	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Kansalaisuus (jos ei Suomi)	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Kansalaisuus (jos ei Suomi)	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Kansalaisuus (jos ei Suomi)	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	

**HENKILÖTIETOLOMAKE
(VIRANOMAISKÄYTTÖÖN)**

Yrityksen toiminimi:	
Sähköurakointiliike Oy	
Y-tunnus:	Ilmoituksen diaarinumero:

Merkitse tälle lomakkeelle viranomaiskäyttöön tarkoitetut henkilötiedot:

- suomalainen henkilötunnus

- postiosoite, jos henkilö asuu muualla kuin Suomessa

Jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus ja jos hän asuu Suomessa, älä täytä postiosoitetta eikä kansalaisuutta. Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, ilmoita henkilötunnuksen sijaan syntymäaika.

Jos ilmoitettavia henkilöitä on enemmän kuin lomakkeelle mahtuu, tulosta jatkolomakkeeksi PRH:n kotisivulta henkilötietolomake.

Nimi Sami Huhtala	Henkilötunnus tai syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)
Postiosoite (ei Suomessa oleva)		Maa
Nimi	Henkilötunnus tai syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)
Postiosoite (ei Suomessa oleva)		Maa
Nimi	Henkilötunnus tai syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)
Postiosoite (ei Suomessa oleva)		Maa
Nimi	Henkilötunnus tai syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)
Postiosoite (ei Suomessa oleva)		Maa
Nimi	Henkilötunnus tai syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)
Postiosoite (ei Suomessa oleva)		Maa
Nimi	Henkilötunnus tai syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)
Postiosoite (ei Suomessa oleva)		Maa
Nimi	Henkilötunnus tai syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)
Postiosoite (ei Suomessa oleva)		Maa
Nimi	Henkilötunnus tai syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)
Postiosoite (ei Suomessa oleva)		Maa

*Henkilötunnuksen tunnusosa ja ulkomailta asuvan kotiosoite luovutetaan kaupparekisteristä vain, jos luovuttaminen täyttää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetty edellytykset (kaupparekisterilaki 1a §).

Arkadiankatu 6A, 00100 Helsinki | PL 1140, 00101 Helsinki | Puhelin: 029 509 5000 | Telefaksi: 029 509 5328 | Y-tunnus 0244683-1